

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/140/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417210555
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6417210555.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočičkovej, v spore žalobcov 1/ A. XX., narodeného S..A.. XX., s trvalým pobytom T. XX, XXX XX T., 2/ H. A., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom T. XX, XXX XX T., proti žalovaným 1/ Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, 2/ U 9, a.s., so sídlom Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, IČO: 35 849 703, právne zastúpenému Advokátska kancelária STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., so sídlom Dunajská 15, 811 08 Bratislava, IČO: 36 795 038, o určenie neplatnosti úverových zmlúv a úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby, o odvolaní žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19Csp/185/2017-185 zo 6. decembra 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom vo výroku, ktorým žalobu žalobcov 1/ a 2/ vo zvyšnej časti zamietol (druhý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok), p o t v r d z u j e.
II. Žalobcovia 1/, 2/ sú p o v i n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/, 2/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 06. 12. 2018 konanie voči žalovanému 2/ a v časti žaloby žalobcov, ktorou sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali určenia, že úver č. 151382 a úver č. 209372 je bezúročný a bez poplatkov, určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky okamžitej splatnosti úverov, príkazu vymazať žalobcov zo zoznamu dlžníkov a odstrániť negatívny rating a finančného zadostučinenia zastavil (prvý výrok) a žalobu žalobcov 1/ a 2/ vo zvyšnej časti zamietol (druhý výrok). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že priznáva žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 % (tretí výrok). Zároveň súd prvej inštancie zrušil neodkladné opatrenie nariadené Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 19Csp/185/2017-87 zo dňa 20.12.2017 (štvrtý výrok).

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobcovia 1/, 2/ sa žalobou voči žalovaným 1/, 2/ domáhali určenia, že: 1/ zmluvy o splátkovom úvere č. 151382 zo dňa 30. 10. 2010 a č. 209372 zo dňa 25. 08. 2011 sú neplatné; 2/ účelový splátkový úver č. 151382 zo dňa 30. 10. 2010 a č. 209372 zo dňa 25. 08. 2011 sú bezúročné a bez poplatkov; 3/ žalovaným 1/ použitá okamžitá splatnosť záväzkov je neprijateľná zmluvná podmienka; 4/ právne úkony žalovaného 1/ smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam sú neplatné; 5/ právne úkony žalovaného 2/ smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností sú neplatné; 6/ uloženia príkazu žalovanému 1/ vymazať žalobcu zo zoznamu dlžníkov a odstrániť negatívny rating a 7/ uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne povinnosť zaplatiť žalobcom 1/, 2/ finančné zadostučinenie vo výške 1.500,- Eur.

Písomným podaním zo dňa 05. 12. 2018 žalobcovia 1/ a 2/ zotrvali na žalobe v časti určenia, že zmluva o účelovom splátkovom úvere č. 151382 zo dňa 30. 06. 2010 a zmluva o splátkovom úvere č. 209372 zo dňa 25. 08. 2011 uzavretá medzi žalobcami 1/ a 2/ a žalovaným 1/ sú neplatné a určenia, že právne úkony žalovaného 1/ smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam sú neplatné.

Súd prvej inštancie uviedol, že na základe návrhu žalobcov 1/ a 2/ po začatí konania vo veci samej nariadil uznesením č.k. 9Csp/185/2017-87 zo dňa 20. 12. 2017 neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému 1/ povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva zriadeného v jeho prospech na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX v k. ú. T.. Predmetné neodkladné opatrenie bolo potvrdené Krajským súdom Banská Bystrica uznesením č. k 16Co/97/2018-114 zo dňa 10. 05. 2018.

Prvoinštančný súd posúdil podanie žalobcov 1/, 2/, ktoré žalobcovia 1/, 2/ doručili krátkou cestou na pojednávaní dňa 06. 12. 2018, označené ako „Zmena žaloby,“ podľa jeho obsahu ako späťvzatie žaloby vo výrokoch 2/, 3/, 5/, 6/, 7/, ako i voči žalovanému 2/, a preto podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) konanie v tejto časti zastavil.

Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobcovia 1/ a 2/ spoločne so žalovaným 1/ uzatvorili dňa 30. 06. 2010 zmluvu o poskytnutí úveru reg. č. 151382, na základe ktorej sa banka zaviazala poskytnúť žalobcom úver vo výške 81.000,- Eur a žalobcovia 1/, 2/ ako dlžníci sa zaviazali úver splatiť, zaplatiť úroky a ďalšie príslušenstvo úveru za uvedených podmienok. Predmetný úver bol poskytnutý za účelom splatenia iného skôr poskytnutého úveru a rekonštrukciu nehnuteľnosti. Zmluvné strany sa v zmluve dohodli, že úver bude úročený úrokovou sadzbou vo výške 4,66 % ročne, ktorá bude platná do 15. 06. 2015 s tým, že banka vždy najneskôr 3 týždne pred dňom ukončenia platnosti úrokovej sadzby oznámi dlžníkom údaje o novej výške a dobe platnosti úrokovej sadzby. V článku V. zmluvy boli medzi stranami dojednané podmienky čerpania úveru s tým, že v článku IV. zmluvy bolo čerpanie úveru dohodnuté najneskôr do 17. 01. 2011. Neuplatnenie nároku na čerpanie úveru zo strany dlžníka pritom predstavovalo rozvázovacia podmienka. Zmluvné strany sa dohodli, že dlžník splatí úver najneskôr do 30 rokov od jeho dočerpania, pričom dlžník sa zaviazal splácať úver formou anuitných splátok vždy k 15. dňu každého mesiaca pri výške splátky 418,15 Eur. Predmetný úver bol zabezpečený zriadením záložného práva v prospech žalovaného 1/ k nehnuteľnosti bližšie špecifikovanej v článku VII. úverovej zmluvy. V ten istý deň bola medzi žalovaným 1/ a žalobkyňou 2/ XA. ako vlastníčkou nehnuteľnosti spísaná aj zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti v znení jej dodatku č. 1 zo dňa 20. 07. 2010, predmetom zálohu bol rodinný dom súp. č. XX postavený na parcele CKN č. XX, parcela CKN č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 363 m², parcela CKN č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 102 m², parcela CKN č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 157 m², parcela CKN č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 1342 m², parcela CKN č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 32 m², parcela CKN č. XX záhrady o výmere 1076 m², parcela CKN č. XX záhrady o výmere 2032 m², rodinný dom súp. č. XX na parcele CKN č. XX, hospodárska budova súp. č. XXX na parcele CKN č. XX, pivnica súp. č. XXX na parcele CKN č. XX, to všetko v k. ú. T. zapísané na LV č. XXX (ďalej aj „nehuteľnosť“).

Predmetný úver bol žalobcom 1/, 2/ poskytnutý na základe realizovanej ponuky úveru č. 151382 (č.l. 82) zo dňa 21. 05. 2010, pričom žalobcom 1/, 2/ boli v ponuke úveru predbežne poskytnuté základné predpokladané údaje o výške poplatku (0), úrokovej sadzbe (4,81 % ročne), RPMN(4,99%), mesačnej splátke v Eur (425,- Eur).

Strany sporu uzatvorili dňa 25. 08. 2011 ďalšiu zmluvu o poskytnutí úveru č. 209372, na základe ktorej sa žalovaný 1/ ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcom 1/, 2/ ako dlžníkom úver vo výške 38.000,- Eur a žalobcovia 1/, 2/ sa zaviazali ako dlžníci úver splatiť. Predmetný úver bol poskytnutý za účelom rekonštrukcie nehnuteľnosti, a to rodinného domu v k. ú. X, súp. č. XX s prislúchajúcimi budovami a pozemkami, ktoré sú bližšie uvedené v článku II. bod 3 zmluvy. Zmluvné strany sa dohodli, že poskytnutý úver bude úročený úrokovou sadzbou vo výške 4,50 % ročne, ktorá bude platná do 15. 08. 2016 s tým, že žalovaný 1/ sa zaviazal najneskôr 3 týždne pred dňom ukončenia platnosti úrokovej sadzby zaslať dlžníkom oznámenie o novej výške aj dobe platnosti úrokovej sadzby, ktorá mala byť dohodnutá v súlade s obvyklou úrovnou úrokových sadzieb pre daný typ úveru v banke. V článku V. predmetnej zmluvy boli stanovené podmienky čerpania úveru, za ktorých splnenia mohli žalobcovia 1/, 2/ úver čerpať, pričom v článku IV. bol stanovený posledný možný termín čerpania úveru do 15. 02. 2012. Žalobcovia 1/, 2/ sa zaviazali splácať úver formou anuitných mesačných splátok splatných vždy k 15. dňu príslušného mesiaca splátkou vo výške 211,22 Eur. Predmetný úver bol zabezpečený zriadením záložného práva v prospech žalovaného 1/ k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne 2/ H. A., ktoré nehnuteľnosti boli evidované na LV č. XXX pre k. ú. T.. V ten istý deň bola medzi stranami sporu

uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam reg. č. 209372/Zal/1, ktorej vklad bol rozhodnutím Správy katastra povolený dňa 07. 03. 2012 pod č. V XXX/XX.

Oznámením zo dňa 17. 06. 2017 oznámil žalovaný 1/ žalobcom 1/, 2/, že napriek jeho opakovaným písomným výzvam neuhradili splatný záväzok zo zmluvy č. 209372 zo dňa 10. 08. 2011, preto vyhlásil celý úver k dátumu 15. 06. 2017 za splatný. Žalovaný 1/ súčasne vyzval žalobcov 1/, 2/ na bezodplatné zaplatenie celého úveru, ktorý k dátumu 16. 06. 2017 predstavuje sumu 34.534,29 Eur vrátane príslušenstva a prípadných poplatkov. Žalovaný 1/ žalobcov 1/, 2/ súčasne upozornil na to, že v prípade, že dlžnú sumu neuhradia v stanovenej lehote, pristúpi banka k výkonu záložného práva formou dražby založenej nehnuteľnosti.

Z predloženého prehľadu úverového účtu k zmluve reg. č. 151382 zo dňa 30. 06. 2010 vyplynulo, že žalobcom bol v období od 16. 07. 2010-16. 08. 2010 poskytnutý úver vo výške 81.000,- Eur s tým, že za poskytnutie úveru im nebol účtovaný žiadny poplatok (0). Podľa predmetného prehľadu úverového účtu boli žalobcovia 1/ a 2/ prvýkrát v omeškaní so splácaním úveru už so splátkou splatnou v decembri 2010, ktorú doplatili v januári 2011. Následne sa dostali do omeškania so zaplatením časti splátky opakovane v marci 2012. Prakticky od obdobia november 2012 boli so splácaním predmetného úveru neustále v omeškaní. Zo sumarizácie k danému úveru vyplýva, že na danom úvere je k 20. 11. 2018 nezaplatená istina vo výške 73.484,19 Eur, nezaplatený riadny úrok vo výške 6.476,39 Eur, nezaplatený úrok z omeškania vo výške 8.891,68 Eur a nezaplatené poplatky vo výške 28,49 Eur, teda spolu vo výške 88.880,75 Eur. Žalobcovia 1/, 2/ na predmetný úver poukázali splátky v celkovej výške 35.799,85 Eur. Z predloženého prehľadu z úverového účtu reg. č. 209372 zo dňa 25. 08. 2011 súd prvej inštancie zistil, že žalovaný 1/ poskytol žalobcom 1/ a 2/ úver vo výške 38.000,- Eur. Za predmetný úver bol účtovaný poplatok vo výške 302,26 Eur, ktorý bol uhradený z prvej splátky zaplatenej vo výške 354,51 Eur. Žalobcovia 1/, 2/ na predmetný úver poukazovali splátky v nie pravidelnej výške, pričom poslednú splátku na úver poukázali za obdobie 16. 12. 2016-16. 01. 2017 vo výške 300,- Eur, ďalšie splátky na úver nepoukázali. So splácaním predmetného úveru boli v omeškaní od januára 2014. Podľa sumarizácie úveru k dátumu 20. 11. 2018 žalobcovia 1/, 2/ dlžia žalovanému 1/ na istine sumu 33.792,92 Eur, na riadnom úroku sumu 2.835,26 Eur, na úroku z omeškania sumu 4.094,80 Eur, nezaplatených poplatkoch sumu 69,04 Eur, teda spolu celkom sumu 40.792,02 Eur. Na predmetný úver poukázali splátky v celkovej výške 16.390,75 Eur.

Žalobca 1/ v konaní pred prvoinštančným súdom uviedol, že si brali spoločne so žalobkyňou 2/ predmetné úvery u žalovaného 1/ za predpokladu, že ich žalovaný 1/ bude predkladať v súlade so zákonom. Predmetné zmluvy si dali posúdiť MSSR, ktoré uviedlo, že predmetné zmluvy sú neplatné a nie sú v súlade so zákonom. Uvedené zmluvy uzatvárali prostredníctvom sprostredkovateľa cez internet, ktorému uviedli parametre úveru. Na to im prišla odpoveď od žalovaného 1/, na základe čoho boli na pobočke žalovaného 1/ v Európe vo Banskej Bystrici, kde im pracovníčka žalovaného 1/ uviedla aké doklady od nich žiada. Už v tom čase mu bolo divné, že si neoverovali ich príjmy cez zamestnávateľa, dokonca nebrali do úvahy ani tú skutočnosť, že žalobkyňa 2/ bola v tom čase nezamestnaná. Požadovali len výpisy z účtu, na ktorý im chodil príjem. Vzhľadom k tomu, že v tom čase mal zriadený účet u žalovaného 1/, tento mal žalovaný 1/ k dispozícii. Po týchto úkonoch boli na pobočke banky podpisovať pripravené zmluvy. Medzitým s bankou komunikovali mailom. Banka im mailom poslala ponuku, z ktorej bolo zrejmé, s akými parametrami bude daná zmluva spísaná a podpísaná. Prvú úverovú zmluvu podpisovali 30. 06. 2010, peňažné prostriedky z danej úverovej zmluvy použili na výplatu úveru v Prvej stavebnej sporiteľni, ktoré žalovaný 1/ poukázal priamo Prvej stavebnej sporiteľni a zvyšná časť úveru mu bola poukázaná na účet, z ktorej hradil rekonštrukciu nehnuteľnosti. Na základe predložených dokladov o rekonštrukcii im žalovaný 1/ následne poskytol ďalší úver 25. 08. 2011. Pri poskytnutí tohto úveru už žalovaný 1/ nechcel od nich žiadne doklady ohľadne ich bonity. Predmetné úvery splácali do roku 2017, pričom evidovali obdobia, že platili na úvery nižšie splátky, nakoľko mali finančné problémy. Poslednú splátku na úver poukázali asi v marci 2017, pričom žalovaný úver zosplatnil v júni 2017. V ďalšom žalobca 1/ poukázal na to, že nedal súhlas na dražbu, avšak žalovaný 1/ dal napriek tomu zistiť cenu nehnuteľnosti, pričom dražba by mala byť dobrovoľná, preto žalovaný 1/ nemal právo pristúpiť k dražbe. Po vydaní neodkladného opatrenia súdom žalovaný 1/ nevykonal prakticky žiadne úkony smerujúce k výkonu záložného práva, nestihli vykonať ani odhad nehnuteľnosti.

Žalobkyňa 2/ v konaní prvoinštančným v celom rozsahu poukázala na to, čo uviedol žalobca 1/. Uviedla, že vybavovala dané pôžičky cez internet, kde vpísala základné údaje o ich príjmoch a bonite nehnuteľnosti. Uvedené údaje zaslala a následne sa jej ozval riaditeľ pobočky žalovaného 1/ v Banskej Bystrici. Z uvedeného dôvodu ďalej komunikovali so žalovaným 1/ cez danú pobočku. Bolo im ponúknuté aj poistenie úveru, ktoré nehradili pravidelne, z uvedeného dôvodu na úver nebolo z poistenia nič

poukázané. V čase, keď žalovaný 1/ úvery zosplatnil telefonovala s právničkou žalovaného 1/, ktorá uviedla, že na dané úvery po zosplatnení nemôžu poukazovať splátky.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmlúv, § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmlúv (ďalej aj „OZ“).

Súd prvej inštancie uviedol: „Vzhľadom k tomu, že žalobcovia sa žalobou domáhali určujúcich výrokov v súlade s § 137 písm. c) CSP, súd skúmal, či na danom určení majú naliehavý právny záujem. Takéhoto určenia sa môže žalobca domáhať vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorý spočíva v tom, že právne postavenie žalobcu je bez takéhoto určenia ohrozené, alebo neisté. Autoritatívne určenie súdom potom ohrozenie, neistotu, alebo neurčitosť v právnom postavení žalobcu odstraňuje bez toho, aby ukladal splnenie nejakej povinnosti. Preto sa pri určovacích žalobách, na rozdiel od žalôb na plnenie, zdôrazňuje ich preventívny charakter a význam. Možno uzavrieť, že naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia, a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť. Posúdením naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov, ktoré sú ohrozené neistotou a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností iných subjektom. Pokiaľ ide o žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali určenia neplatnosti zmlúv o úvere, súd má za to, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na takomto určení, nakoľko pokiaľ by boli zmluvy o úvere ako celok neplatné, a teda by došlo k zániku daných zmlúv ako celku, uvedená skutočnosť by mala následne vplyv aj na neplatnosť akcesorického záväzkového vzťahu, ktorým je zriadenie záložného práva. Zneplatnením daných zmlúv by zároveň žalovaný 1/ mal právo domáhať sa len vydania bezdôvodného obohatenia, čo by malo podstatný význam na výšku dlžnej sumy, ktorú sú žalobcovia 1/ a 2/ povinní uhradiť žalovanému 1/.

Pokiaľ ide o určenie, že právne úkony žalovaného 1/ smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo zmlúv o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 30. 06. 2010 a zo dňa 25. 08. 2011 sú neplatné, súd má za to, že v danom prípade žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na takomto určení. Žalobcovia sa žalobou domáhali neplatnosti právnych úkonov, pričom v samotnom konaní pred súdom pri výsluchu potvrdili, že žalovaný 1/ nevykonal žiadne právne úkony, ktoré by smerovali k realizácii záložného práva. Súd sa stotožňuje s právnou argumentáciou žalovaného 2/, ktorý uviedol, že úkony ako ohodnotenie nehnuteľnosti znalcom, ohliadka predmetu dražby, zverejnenie oznámenia o dražbe a podobne, nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik žiadnych hmotných práv žalobcu, z uvedeného dôvodu, keďže takýchto úkonov niet, nemožno sa ani domáhať vyslovenia ich absolútnej neplatnosti. Dané úkony neboli ani fakticky realizované, teda súd nemá ani možnosť posúdiť, či dané právne úkony naplnili zákonné podmienky na to, aby ich súd vyhlásil za neplatné, či už pre rozpor s dobrými mravmi, resp. pre ich neurčitosť, nezrozumiteľnosť, či iný zákonný dôvod. Súd má za to, že v danom smere žalobcovia nepreukázali súdu naliehavý právny záujem na takomto určení, keďže reálne nejestvuje žiaden stav právnej neistoty prameniacy z vykonaných úkonov žalovaného 1/. Platí, že ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Vzhľadom k tomu, keďže súd v danom smere dospel k záveru, že daná určovacia žaloba z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení nie je spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, žalobu zamietol bez toho, aby sa, v tejto časti žaloby, zaoberal meritom veci.

Čo sa týka samotného posúdenia úverových zmlúv, ktorých neplatnosti sa žalobcovia domáhajú, súd v súlade s tvrdením žalobcov sa stotožňuje so záverom, že predmetné úverové zmluvy sú svojim charakterom spotrebiteľské zmluvy, na ktoré je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Je totiž nepochybné, pokiaľ ide o charakter subjektov, ktoré zmluvy uzatvárali, že žalovaný 1/ v danom záväzkovom vzťahu vystupoval ako dodávateľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobcovia ako fyzické osoby, ktoré pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom však k tomu, že sa jedná o hypotekárne úvery a súčasne úvery zabezpečené záložným právom k nehnuteľnosti, ktorých lehota splatnosti je viac ako 10 rokov, nie je možné dané zmluvné vzťahy v súlade s § 1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpisu úverových zmlúv, podradiť pod režim citovaného zákona. Z uvedeného dôvodu sú dané zmluvy o úvere v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní týchto právnych vzťahov vychádzať aj s ustanovením Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, t.j. § 497 a nasledujúce Obchodného zákonníka. Podľa daného ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom

ku dňu uzatvorenia zmlúv o úvere sa zmluvou o úvere zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Na daný zmluvný vzťah sa, vzhľadom na jeho spotrebiteľský charakter, samozrejme aplikujú všetky predpisy na ochranu spotrebiteľa. Prieskumom daných zmlúv o úvere súd nezistil ani jeden z dôvodov ich neplatnosti uvedených v § 37 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že predmetné zmluvy o úvere boli koncipované dostatočne určito, zrozumiteľne a spôsobom, ktorý je dostupný bežným spotrebiteľom, pričom v nich boli uvedené všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere akými sú výška úveru, účel poskytovaného úveru, úroková sadzba za ktorej sa úver poskytuje, výška splátky a frekvencia splátok, doba na ktorú sa úver poskytuje.

Súd sa nestotožňuje ani s tvrdením žalobcov, ktoré považuje za účelové, že nemali možnosť oboznámiť sa s podmienkami podpísaných úverových zmlúv, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že predtým ako pristúpili k podpisu zmlúv o úvere, komunikovali so žalovaným 1/ a dané podmienky za ktorých bude úverová zmluva spísaná, im banka dokonca zasielala ponukovým listom mailovou komunikáciou. Uvedené skutočnosti nakoniec v konaní pri výsluchu pred súdom potvrdili i samotní žalobcovia. Žalobcom pri podpise úverových zmlúv boli teda zrejme všetky základné parametre zmluvy o úvere.

Pokiaľ žalobcovia namietajú tú skutočnosť, že v zmluve nie je uvedená výška RPMN, resp. že splátka úveru nie je rozčlenená na splátku istiny, úroku, či poplatkov, súd v danom smere uvádza, že uvedené náležitosti nie sú obligatornými náležitosťami zmluvy o úvere, keďže (ako už bolo uvedené vyššie) sa nejedná o spotrebiteľský úver uzavretý v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Taktiež pokiaľ žalobcovia namietali výšku úrokovej sadzby a jej rozpor s dobrými mravmi, súd na danom mieste poukazuje na tú skutočnosť, že úroková sadzba bola pri zmluve reg. č. 151382 zo dňa 30. 06. 2010 dojednaná vo výške 4,66 % ročne a pri zmluve reg. č. 209372 zo dňa 25. 08. 2011 dojednaná vo výške 4,50 % ročne, pričom úrokové miery obdobných úverov (úvery na bývanie) poskytované bankami nad 10 rokov dosahovali v období jún 2010 výšku 7,67% a v období august 2011 výšku 5,05 % ročne, teda sa pohybovali vo vyššom rozmedzí ako bolo dojednané medzi zmluvnými stranami. V danom smere teda nemožno hovoriť o tom, že by daná úroková sadzba bola dojednaná v rozpore s dobrými mravmi, či so zákonom, a preto by bola neplatná.

Súd sa taktiež nestotožňuje s výhradami žalobcov v tom smere, že žalovaný 1/ využil nekalé obchodné praktiky pri poskytovaní úveru, a to tým, že si pred poskytnutím úverov neoveril či bude žalobca schopný predmetný úver splácať alebo nie. Z vykonaného dokazovania uvedené skutočnosti nevyplynuli. Samotní žalobcovia v konaní pred súdom potvrdili, že pred poskytnutím úveru vyplňali formulár, v ktorom uvádzali základné údaje o svojom príjme, ako i bonite zabezpečovanej nehnuteľnosti, pričom žalovaný 1/ si dané údaje ohľadne ich finančnej situácie overil výpisom z účtu, ktorý majú žalobcovia zriadený u žalovaného 1/. Nemožno preto prisvedčiť obrane žalobcov v tom smere, že žalovaný 1/ neskúmal ich finančnú situáciu a nekonal v danom smere s odbornou starostlivosťou. O uvedenom svedčí aj samotný ponukový list, ktorý spisovali pri poskytovaní prvého úveru, z ktorého vyplýva, že samotní žalobcovia vpisovali základné údaje o ich príjmoch, výdavkoch a o výške požadovaného úveru, ktorý ponukový list bol spisovaný dňa 21. 05. 2010 (č.l. 82), ako aj mailová komunikácia z 03. 08. 2011 (č.l. 81), z ktorej vyplýva, že žalobcom bola pred poskytnutím druhého úveru vopred zasielaná žiadosť o úver a banka vykonala i ohodnotenie nehnuteľnosti a vzhľadom na uvedené údaje banka stanovila prepočet výšky ďalšieho poskytnutého úveru do výšky 38.000,- €.

Ani výhrada žalobcov o spochybňovaní vyčíslenej výšky úverov nie je pravdivá. Z predloženého prehľadu úverových účtov jednoznačne vyplýva akým spôsobom bola započítaná každá splátka úveru poukázaná zo strany žalobcov na ten ktorý úver ako aj počet dní omeškania so splácaním úveru. Za obdobie omeškania so splácaním úveru pritom patrí žalovanému popri zmluvnom úroku aj nárok na účtovný úrok z omeškania z omeškanej sumy.

Pokiaľ žalobcovia poukazovali na to, že žalovaný 1/ im účtoval vysoké poplatky, ani uvedená skutočnosť nebola v konaní preukázaná. Z predloženého prehľadu k úverovej zmluve č. 151382 zo dňa 30. 06. 2010 vyplýva, že žalovaný 1/ neúčtoval žalobcom za poskytnutie úveru žiadny poplatok. Následne bol žalobcom účtovaný len poplatok vo výške 31,48 €, neskôr vo výške 28,49 €, zrejme za vedenie úverového účtu. Pri zmluve č. 209372 zo dňa 25. 08. 2011 bol žalovaným 1/ žalobcom účtovaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 302,26 €. Ďalej bol účtovaný žalobcom poplatok najskôr vo výške 20,56 € a neskôr vo výške 17,26 €. Súd v danom smere poukazuje na to, že uvedené poplatky považuje za primerané vzhľadom na výšku poskytnutých úverov a obdobie splácania úveru. V konaní nebolo preukázané, a nakoniec to nevyplynulo ani z pripojeného prehľadu úverového účtu, že by poplatok za poskytnutie úveru bol inkasovaný priamo z výšky poskytnutého úveru, keďže z výpisu vyplýva, že

úver bol žalobcom poskytnutý v plnej výške 38.000,-€. Odhliadnuc od uvedeného, súd poukazuje na to, že žalobcovia sa v konaní domáhali neplatnosti úverových zmlúv ako celku. Z toho jednoznačne vyplýva, že i pokiaľ by súd dospel k záveru, že niektorá zo zmluvných podmienok uvedených v zmluve je neprijateľná, a teda v súlade s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, ustanovenie odseku 5 je koncipované ako čiastočná neplatnosť zmluvnej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti, preto nemožno ustáliť, že by mala z nej vyplývať automaticky neplatnosť celej spotrebiteľskej zmluvy. Súd v danom smere poukazuje na rímskoprávnu zásadu zachovania zmluvy ako celku (*favour contract*), ktorá priamo poukazuje a potvrdzuje potrebu oddeliteľnosti neplatných ustanovení zmluvy od ustanovení, ktoré zostávajú v platnosti. Uvedená zásada je vyjadrená v § 41 Občianskeho zákonníka. Je preto pochopiteľné, že ak by súd určil neplatnosť konkrétnej sankcie ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, je zrejme, že to nebude mať automaticky vplyv na zneplatnenie zmluvy ako celku.

Ako je však konštatované vyššie, súd súdnym prieskumom predmetných zmlúv o úvere nevzhliadol neprijateľnosť zmluvných podmienok v nich uvedených. Zmluva bola koncipovaná dostatočne zrozumiteľne, bola urobená v požadovanej forme, žalobcovia boli primeraným spôsobom oboznámení s jej obsahom, zmluvu nepodpisovali v tiesni, čo je zrejme aj z toho, že medzi ponukou úveru a podpisom úverovej zmluvy zo strany žalovaného 1/ a podpisom úverovej zmluvy zo strany žalobcov uplynul dostatočne veľký časový priestor ako aj z toho, že žalobcovia boli predom informovaní o základných parametroch poskytovaných úverov. Úroková sadzba úverov bola poskytnutá dokonca v nižšej výške ako bola obvyklá priemerná úroková sadzba bánk pri obdobných typoch úverov v čase podpisu daných úverových zmlúv. Z uvedeného dôvodu súd nezistil žiadnu nerovnováhu v právach či povinnostiach v neprospech žalobcov, teda spotrebiteľov. Ani námietka žalobcov v tom smere, že je neprijateľné, že žalovaný 1/ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a neumožnil im splácať úver naďalej v zmluve uvedenými splátkami nie je právne udržateľná. V čl. IX bode 8 úverových zmlúv sa zmluvné strany dohodli, že veriteľ (žalovaný 1/) je oprávnený pri porušení povinností dlžníkov (žalobcov) od zmluvy odstúpiť alebo požadovať okamžité splatenie istiny úveru a príslušenstva. Riadne a včasné splácanie splatného záväzku pritom patrí k základným povinnostiam dlžníka, preto obrana žalobcov, že uvedené povinnosti boli koncipované všeobecne, je účelová. Uvedené oprávnenie veriteľa vyvolať mimoriadnu splatnosť úveru vyplýva žalovanému aj z ust. § 565 a § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka, pričom v súlade s uvedenými ustanoveniami mal žalovaný možnosť požadovať od žalobcov vrátenie dlžnej sumy úveru s úrokmi už pri uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky ak súčasne spotrebiteľa upozornil na uplatnenie tohto práva. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, čo nakoniec žalobcovia v konaní ani nespochybňovali, že boli dlhšiu dobu v omeškani so splácaním predmetných úverov (a to viac ako o tri splátky), pričom zo strany žalovaného boli na uvedenú skutočnosť upozorňovaní, a to jednak telefonicky, ako aj písomne. Samotná tá skutočnosť, že žalobca 1/ s vyvolaním okamžitej splatnosti úveru nesúhlasí potom nemá na jej právnu účinnosť žiaden význam. I v konaní pred súdom žalovaný 1/ žalobcom navrhoval urovnanie ich splatného záväzku uzatvorením splátkového kalendára, ktorú možnosť žalobcovia odmietli.

Záverom súd uvádza, že stanovisko Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 31. 08. 2017, ktoré žalobcovia v konaní predložili nemá (ako to nakoniec vyplýva aj z jeho obsahu) záväzný charakter pre súdy. V danom stanovisku MS SR len vo všeobecnej rovine poukazuje na možnosti spotrebiteľov pri uplatňovaní ich spotrebiteľských práv súdnou cestou, pričom v závere poukazuje na to, že rozhodnutie o tom, či uvedené zmluvy sú neplatné v časti alebo neplatné ako celok závisí od posúdenia súdu.

Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu žalobcov v časti určenia neplatnosti úverových zmlúv a v časti určenia, že úkony žalovaného 1/ smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo zmlúv o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 30. 06. 2010 a zo dňa 25. 08. 2011 sú neplatné, zamietol ako nedôvodné.

Vzhľadom k tomu, že súd v konaní vydal neodkladné opatrenie uznesením sp. zn. 19Csp/185/2017-87 zo dňa 20. 12. 2017, ktoré uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/97/2018-114 zo dňa 10. 05. 2018, súd súčasne s rozhodnutím vo veci samej v súlade s § 335 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie aj bez návrhu zrušil.“

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal úspešným žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne v plnej výške. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Žalobcovia 1/, 2/ včas formálne podali odvolanie proti celému rozsudku prvoinštančného súdu, avšak z obsahu ich odvolania vyplýva, že podali odvolanie do výroku, ktorým súd prvej inštancie ich žalobu

vo zvyšnej časti zamietol (druhý výrok). Navrhli, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolanie odôvodnili odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP.

Uviedli, že v pozícii dlžníkov podpísali so žalovaným 1/ Zmluvu o účelovom splátkovom úvere č. 151382 dňa 30. 06. 2010, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 81 000,- Eur a taktiež Zmluvu o splátkovom úvere č. 209372, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 38 000,- Eur.

Súd prvej inštancie mal z úradnej moci a povinnosti podrobiť predmetné zmluvy súdnej kontrole, pričom by zistil, že zmluvy nie sú uzatvorené v súlade so zákonom, pretože sa v nich nachádza množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, a teda sú zmluvy neplatné. Nemusí ísť o neplatnosť absolútnu, ktorá vzniká priamo zo zákona a nie na základe správania sa „účastníkov konania“. Súd musí z úradnej povinnosti vždy skúmať, či vykonaný právny úkon, s ktorými sú spojené právne následky, je alebo nie je absolútne neplatný, a to aj bez návrhu či vznesenej námietky zo strany „účastníka“ a k zistenej neplatnosti vždy musí prihliadnuť pri vydaní rozhodnutia. V rozsudku súdu prvej inštancie bolo uvedené, že predmetné úvery sú úvermi hypotekárnymi. Ide však o jednoduché spotrebiteľské úvery so záložným právom na nehnuteľnosť, pretože finančné prostriedky boli okrem iného použité aj na rekonštrukciu nehnuteľností. Je nesporné, že predmetné úvery nemožno považovať za klasické spotrebiteľské úvery, a teda nie je možné na ne aplikovať inštitút bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ale je potrebné ich posudzovať ako zmluvy spotrebiteľské, a teda či sú uzatvorené v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako aj zákonov na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ich názoru spotrebiteľské zmluvy obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky s odkazom na ust. § 53 ods. 1 OZ. Aj napriek skutočnosti, že posúdenie úverových zmlúv prostredníctvom komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách zriadenej na Ministerstve spravodlivosti SR nie je právne záväzné, závisí od posúdenia a súdu, či zmluvy budú alebo nebudú posudzované ako neplatné. Mali za to, že úverové zmluvy obsahujú tieto neprijateľné podmienky: 1. poplatky - zaväzujú spotrebiteľa k plneniu za čisto administratívnu agendu, jedná sa o finančné záväzky spotrebiteľa za plnenia, ktoré mu po materiálnej stránke nie sú dodané a slúžia v skutočnosti len záujmom dodávateľa; 2. právne vzťahy zo zmluvy sa riadia Obchodným zákonníkom - Obchodný zákonník prioritne rieši vzťahy medzi podnikateľmi, čo znevýhodňuje spotrebiteľa s poukazom na ust. § 54 ods. 1, 2 OZ; 3. vyhlásenie spotrebiteľa, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami - je neprijateľné, aby bolo na spotrebiteľa štandardnou zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si zákonných povinností veriteľa. Priemerný spotrebiteľ ani nemusí byť znály povinnosti, ktoré veriteľovi ukladá zákon. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami, ktoré má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov. Existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že zmluvná podmienka spotrebiteľa ovplyvní pri uplatňovaní jeho práv, resp. u spotrebiteľa vyvolá dojem, že sa nemôže dovoliavať súdnej ochrane, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal a porozumel im, pretože prehlásil, že bol s nimi oboznámený a vyslovil s nimi súhlas, a teda spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom; 4. vyhlásenie, že dlžník nie je osobou s osobitným vzťahom k Banke v zmysle § 35 ods. 4 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách - toto zmluvné ustanovenie je pre spotrebiteľa ako „neprávnik“ a slabšiu zmluvnú stranu obsahovo neurčité a nepostačujúce, aby na jeho základe vedel vyhodnotiť svoj prípadný osobitný vzťah k banke.

V prípade, ak by došlo k zosplatneniu, resp. predčasnému splateniu úveru, úver po zosplatnení už nemá byť úročený zmluvne dohodnutým úrokom. Dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutého úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká. Závazok dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnutý úver, je hlavným záväzkovým vzťahom. Úrokový záväzkový vzťah je vedľajším a akcesorickým peňažným záväzkom k hlavnému záväzku. Splnením hlavného záväzku, alebo iným spôsobom jeho zániku, zaniká aj akcesorický záväzok úrokový. Ak teda nastal stav (predčasné zosplatnenie úveru) a spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľovi patrili úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade je spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľovi by naďalej patrili úroky zo sumy, ktorú mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. V tomto prípade by išlo o dojednanie, ktorým by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k jeho dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru ako aj z úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy, a to napriek tomu, že dohoda o splatení

úveru formou splátok zanikla a došlo k zmene spôsobu splatenia úveru ako dôsledku sankcie zo strany veriteľa. Dlžník v prípade zosplatnenia úveru už nemá po zosplatnení povinnosť platiť úroky z úveru, je povinný zaplatiť celý dlh naraz a skôr, ako bolo dojednané. Ak by okrem toho bol povinný naďalej platiť aj po zosplatnení úroky z úveru, došlo by k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa dvojnásobným úrokovým zaťažením spotrebiteľa, ktoré Občiansky zákonník neumožňuje.

Ďalej poukázali na článok IX. bod 4 zmlúv: „Ak si dlžník nesplní svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo Zmluvy, ak nie je Úver splácaný riadne a včas, patrí Banke úrok z omeškania z dlžnej sumy, ktorý je splatný ihneď.“ a na čl. IX. bod 8 zmlúv: „Ak dlžník poruší svoje povinnosti dohodnuté Zmluvou, môže banka v súlade s Podmienkami od Zmluvy odstúpiť, či požadovať okamžité splatenie istiny Úveru a Príslušenstva“. Uviedli, že tieto zmluvné stanovenia sú rovnaké u oboch úverových zmlúv, pričom z nich nie je zrejmé, o aké porušenie povinnosti zo strany dlžníka by malo ísť, aby žalovaný 1/ mal právo od zmluvy odstúpiť, prípadne žiadať okamžité splatenie istiny a príslušenstva. Ide o všeobecne formulované ustanovenie, z ktorého vyplýva, že akékoľvek porušenie povinnosti dlžníka môže byť sankcionované uvedenými inštitútmi. V predmetnom ustanovení zmluvy je však daná iba možnosť, nie oprávnenie veriteľa sankcionovať dlžníka okamžitým splatením úveru. V prípade, že by úver nebol splácaný riadne a včas, sankciou podľa čl. IX. bod 4 zmluvy je iba úrok z omeškania nie odstúpenie od zmluvy, prípadne predčasné splatenie úveru. Zmluvy vo svojich ustanoveniach neobsahujú časový údaj, kedy, po akom dlhom období nesplácania, resp. omeškania v splácaní má banka možnosť požadovať okamžité splatenie úveru. Z toho vyplýva, že akékoľvek omeškanie dlžníka môže byť sankcionované predčasným splatením, čo môže byť vyhodnotené ako neprijateľná zmluvná podmienka, nakoľko je v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

Čl. VI. bod 1 zmlúv im umožňujú splatiť úver najneskôr do 30, resp. 25 rokov. Ak by riadne a včas splácali úver č. 151382, ktorého predmetom bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 81 000,- Eur mesačnými splátkami vo výške 418,15 Eur, istina úveru by bola splatená už po cca 193 mesiacoch, t. j. po viac ako 16 rokoch, a teda je pravdepodobné, že s nejakým omeškaním počítajú aj samotné ustanovenie zmluvy, keďže je splatenie úveru stanovené až na obdobie 30 rokov, avšak sankciou pri neplatení úveru riadne a včas je iba povinnosť uhradiť úrok z omeškania a nie využitie inštitútu odstúpenia od zmluvy, prípadne predčasného splatenia úveru. Taktiež, ak by riadne a včas splácali úver č. 209372, predmetom ktorého bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 38 000,- Eur, a to mesačnými splátkami vo výške 211,22 Eur, istina úveru by bola splatená už po cca 180 mesiacoch, t. j. po 15 rokoch, a teda je pravdepodobné, že s nejakým omeškaním počítajú aj samotné ustanovenie zmluvy, keďže je splatenie úveru stanovené až na obdobie 25 rokov.

Popreli, že žalovaný 1/ im počas súdneho konania navrhoval urovanie ich splatného záväzku uzatvorením splátkového kalendára, ktoré mali oni odmietnuť. Žalovaný 1/ im nenavrhol žiadnu konkrétnu sumu, ktorú by boli povinní mesačne uhrádzať prostredníctvom schváleného splátkového kalendára, prikláňal sa iba k predchádzajúcim návrhom ešte pred mimosúdnym riešením sporu, kedy banka im navrhla pre urovanie záväzku mesačné splátky vo výške cca 6 000,- Eur mesačne, čo by bolo pre nich likvidačné, a preto k uzavretiu splátkového kalendára v konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo. Ku dňu podania odvolania uhradili na zmluve č. 151382 sumu 35 799,85 Eur a na zmluve č. 209372 sumu 16 390,75 Eur. Aj napriek tomu, že boli viackrát v omeškani so splatením, resp. neuhradili plnú výšku splátky, tak ako bola dohodnutá v zmluvách, vždy sa snažili chýbajúcu splátku doplatiť. Platili vyššie splátky, než bolo stanovené, prípadne platili podľa svojich finančných možností a schopností a stále s bankou komunikovali.

Podľa ich názoru zlyhala odborná starostlivosť zo strany banky (žalovaného 1/) s poukazom na § 2 písm. u) zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Je pravdou, že nikto ich nenútil k tomu, aby zmluvu uzatvorili, avšak podmienky mali byť vysvetlené tak ako to ukladá zákon. Z ust. § 53 ods. 10 OZ vyplýva, že záložný veriteľ môže využiť možnosť predaja zálohu na dražbe, avšak tento spôsob by mal predstavovať „ultima ratio“. Podstatou dobrovoľnej dražby je dohoda vlastníka veci s dražobníkom o dražbe určitého predmetu. Dobrovoľná dražba sa teda odvíja od predchádzajúceho úkonu vlastníka, ktorý dáva súhlas na budúce speňaženie určitého svojho majetku. Vyhlásenie záložného veriteľa o pravosti, sume a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva, nie je dôvodom, pre ktorý sa dobrovoľná dražba vykonáva, ale iba jedným z jej predpokladov. Zdôraznili, že nesúhlasia s predajom nehnuteľnosti na dobrovoľnej dražbe, o čom bol oboznámený aj veriteľ aj dražobník, preto nie sú naplnené všetky predpoklady k tomu, aby bol uskutočnený predaj zálohu formou dobrovoľnej dražby. Po celú dobu boli ochotní svoje záväzky plniť, aj keď nie v úplných splátkach a banka (žalovaný 1/) tieto platby neodmietla, a aj napriek tomu začala realizovať výkon záložného práva.

3. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov 1/, 2/ uviedol, že sa plne stotožňuje s právnym názorom prvoinštančného súdu vrátane s výrokom rozsudku. Navrhol rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Súd prvej inštancie zistil skutkový stav úplne a správne, vykonal všetky potrebné dôkazy, na základe ktorých dospel k správnym skutkovým zisteniam. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v písomnom vyhotovení rozsudku riadne odôvodnil.

Poukázal na to, že odvolacie argumenty žalobcov 1/, 2/ vo svojich vyjadreniach účinne vyvrátil. Odôvodnenie rozsudku je zrozumiteľné, súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal s tvrdeniami žalobcov 1/, 2/, pričom súd prvej inštancie správne právne posúdil predmetnú vec.

Žalobcovia 1/, 2/ podali zjavne nedôvodnú žalobu, ktorá je neopodstatnená v celom rozsahu a takejto žalobe nebolo možné vyhovieť, na čo boli žalobcovia 1/, 2/ upozornení.

Uviedol, že žalobcovia 1/, 2/ v odvolaní zámerne uvádzajú klamlivé tvrdenia, keďže na pojednávaní uviedli, že nemajú ochotu vysporiadať predmetnú pohľadávku (dohodnúť sa a následne hradiť mesačné splátky).

4. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov 1/, 2/ uviedol, že odvolanie svojím obsahom kopíruje žalobu, pričom žalobcovia 1/, 2/ vôbec neuvádzajú odvolacie dôvody, z ktorých rozsudok prvoinštančného súdu napádajú, preto by mal odvolací súd podané odvolanie odmietnuť.

Podľa jeho názoru je rozsudok prvoinštančného súdu vecne správny, preto v prípade, ak nedôjde k odmietnutiu odvolania, aby ho odvolací súd potvrdil. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania a žiada ju priznať v rozsahu 100%.

5. Žalobcovia 1/, 2 vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného 2/ zotrvali na odvolaní. Uviedli, že žalobu podali na súd prvej inštancie z dôvodu, aby súd prvej inštancie podrobil zmluvy súdnej kontrole ex offa, čo sa nestalo. Žalovaný 1/ jednostranne diktuje výšku pohľadávky, ktorá je sporná, preto kroky k dobrovoľnej dražbe nemôžu byť v súlade so zákonom, čím došlo k porušeniu § 7 ods. 2, § 16 ods. 3 a 7 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách. Ak by žalovaný 1/ vymáhal svoju pohľadávku prostredníctvom súdu, súd by preskúmal, či je jeho pohľadávka oprávnená a v akej výške, či nie je premlčaná. Súd by mal pred dražbou nehnuteľnosti preskúmať pohľadávku. Súd je povinný ex offa pri svojom rozhodovaní prihliadať na skutočnosti a právne predpisy na ochranu spotrebiteľov. Na zmluvy sa bude vždy vzťahovať § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ.

6. Žalobcovia 1/, 2/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného 1/ uviedli, že na zmluvy sa bude vždy vzťahovať § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ, pretože sa jedná o zmluvy spotrebiteľské. Každá zmluva podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať štyri základné náležitosti, a to označenie účastníkov, predmet zmluvy, cenu zmluvy a dobu trvania zmluvy. Doba trvania v predmetných zmluvách bola vyjadrenia neurčito, a tým ako keby vyjadrená vôbec nebola. V prípade, že by úver nebol splácaný riadne a včas, sankciou podľa čl. IX. bod 4 zmluvy je iba úrok z omeškania, nie odstúpenie od zmluvy, príp. predčasné splatenie úveru. Zmluva vo svojich ustanoveniach neobsahuje časový údaj, kedy, po akom dlhom období nesplácania, resp. omeškania v splácaní má banka možnosť požadovať okamžité splatenie úveru. Popreli, že žalovaný 1/ im počas súdneho konania navrhoval urovanie ich splatného záväzku uzatvorením splátkového kalendára, ktoré mali oni odmietnuť. Žalovaný 1/ im nenavrhol žiadnu konkrétnu sumu, ktorú by boli povinní mesačne uhrádzať prostredníctvom schváleného splátkového kalendára, prikláňal sa iba k predchádzajúcim návrhom ešte pred mimosúdnym riešením sporu, kedy banka im navrhla pre urovanie záväzku mesačné splátky vo výške cca 6 000,- Eur mesačne, čo by bolo pre nich likvidačné, a preto k uzavretiu splátkového kalendára v konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo. Ku dňu podania odvolania uhradili na zmluve č. 151382 sumu 35 799,85 Eur a na zmluve č. 209372 sumu 16 390,75 Eur.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379, § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku (druhý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok) podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

8. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

10. Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalobcov 1/, 2/ v odvolaní.

11. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalobcov 1/, 2/ odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobcovia 1/, 2/ v odvolacom konaní neuviedli žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohli uplatniť v konaní pred prvoinštančným súdom a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 CSP na to, aby mohli byť relevantným odvolacím dôvodom.

12. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

13. Súd prvej inštancie správne zistil, že žalobcovia 1/, 2/ so žalovaným 1/ uzatvorili Zmluvu o poskytnutí úveru reg. č. 151382 dňa 30. 06. 2010 (č.l. 72-76 spisu), na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcom 1/, 2/ úver vo výške 81.000,- Eur a žalobcovia 1/, 2/ ako dlžníci sa zaviazali úver splatiť, zaplatiť úroky a ďalšie príslušenstvo úveru za uvedených podmienok. Predmetný úver bol poskytnutý za účelom splatenia iného skôr poskytnutého úveru a rekonštrukciu nehnuteľnosti. Zmluvné strany sa v zmluve dohodli, že úver bude úročený úrokovou sadzbou vo výške 4,66 % ročne, ktorá bude platná do 15. 06. 2015 s tým, že žalovaný 1/ vždy najneskôr tri týždne pred dňom ukončenia platnosti úrokovej sadzby oznámi dlžníkom údaje o novej výške a dobe platnosti úrokovej sadzby. Zmluvné strany sa dohodli, že žalobcovia 1/, 2/ splatia úver najneskôr do 30 rokov od jeho dočerpania, pričom sa zaviazali splácať úver formou anuitných splátok vždy k 15. dňu každého mesiaca pri výške splátky 418,15 Eur. Predmetný úver bol zabezpečený zriadením záložného práva v prospech žalovaného 1/ k nehnuteľnosti špecifikovanej v článku VII. úverovej zmluvy.

14. Dňa 30. 06. 2010 uzatvorili žalovaný 1/ a žalobkyňa 2/ v pozícii vlastníčky nehnuteľnosti Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. č. 151382 /Zal/1 v znení jej dodatku č. 1 zo dňa 20. 07. 2010 (č.l. 63-69 spisu).

15. Zároveň žalovaný 1/ v pozícii veriteľa uzatvoril so žalobcami 1/, 2/ Zmluvu o poskytnutí úveru reg. č. 209372 dňa 25. 08. 2011 (č.l. 18-29 spisu), na základe ktorej sa žalovaný 1/ zaviazal poskytnúť žalobcom v pozícii dlžníkov úver vo výške 38.000,- Eur a žalobcovia 1/, 2/ sa zaviazali ako dlžníci úver splatiť. Predmetný úver bol poskytnutý za účelom rekonštrukcie nehnuteľnosti v T.e špecifikovanej v článku II. bod 3 zmluvy. Zmluvné strany sa dohodli, že poskytnutý úver bude úročený úrokovou sadzbou vo výške 4,50 % ročne, ktorá bude platná do 15. 08. 2016 s tým, že žalovaný 1/ sa zaviazal najneskôr tri týždne pred dňom ukončenia platnosti úrokovej sadzby zaslať dlžníkom oznámenie o novej výške aj dobe platnosti úrokovej sadzby, ktorá mala byť dohodnutá v súlade s obvyklou úrovňou úrokových sadzieb pre daný typ úveru v banke. Žalobcovia 1/, 2/ sa zaviazali splácať úver formou anuitných mesačných splátok splatných vždy k 15. dňu príslušného mesiaca splátkou vo výške 211,22 Eur. Predmetný úver bol zabezpečený zriadením záložného práva v prospech žalovaného 1/ k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne 2/ H. A..

16. Dňa 25. 08. 2011 bola medzi žalovaným 1/ v pozícii veriteľa a žalobkyňou 2/ uzatvorená Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. č. 209372/Za/1 (č.l. 51-57 spisu).

17. Spotrebiteľská zmluva sa uzatvára medzi dodávateľom na strane jednej a spotrebiteľom na strane druhej. Dodávateľ je ten, ktorý pri uzavieraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom bude vždy osoba (fyzická či právnická), ktorá pri uzavieraní tejto zmluvy nekoná ako podnikateľ, teda osoba, ktorá pri uzavieraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom nie je rozhodujúce, či spotrebiteľ mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občianskeho zákonníka (napr. Obchodného zákonníka) možno tiež považovať za spotrebiteľské zmluvy napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje.

18. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, teda aj na spotrebiteľské zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka.

19. Zmluva o úvere v zmysle ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka je zmluvou konsenzuálnou, pretože vzniká už dohodou zmluvných strán o jej obsahu. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Podstatou zmluvy o úvere je záväzok veriteľa poskytnúť peniaze do určitej sumy (limitu) v prospech dlžníka a na jeho požiadanie. Záväzku veriteľa zodpovedá záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. K podstatným náležitostiam úverovej zmluvy patrí určenie zmluvných strán, určenie sumy, čiže limitu, do ktorého budú peňažné prostriedky poskytnuté, záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky a záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky. Dohoda o uvedených podstatných častiach zmluvy je nevyhnutná na to, aby vznikla úverová zmluva. Ako zmluvné strany úverovej zmluvy vystupujú veriteľ ako osoba, poskytujúca úver, a dlžník ako osoba, ktorej je úver poskytnutý. Veriteľom je spravidla banka, dlžníkom môže byť právnická osoba, alebo aj fyzická osoba. Určenie sumy úveru môže byť urobené tak, že sa určí limit, rámcový limit alebo úverový rámec, do výšky ktorého môže byť úver čerpaný, alebo sa určí pevná suma, reprezentujúca úver. Stačí, ak je určená suma úveru. Netreba určiť napr. pravidlá pre čerpanie úveru, časový rozvrh jeho čerpania a pod. V danej zmluve musí byť obsiahnutý záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka peňažné prostriedky s tým, že záväzok veriteľa sa spravidla časovo nekryje s uzavretím úverovej zmluvy, veriteľ je povinný ho plniť na požiadanie dlžníka. Konkrétne podmienky požiadania dlžníka, ako aj poskytnutia peňažných podmienok si zúčastnené strany dohodujú v zmluve. Samotné poskytnutie peňažných prostriedkov sa môže realizovať rôznym spôsobom, či už na účet dlžníka, alebo napr. preplatením faktúr, alebo poskytnutie peňažných prostriedkov v hotovosti. Poskytnutie peňažných prostriedkov môže byť aj účelovo viazané. Zmluva teda musí zároveň aj obsahovať záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

20. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods.6 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere §497 a nasledujúce. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods.2 OZ).

Odvolaací súd uvádza, že otázka právneho režimu tzv. „absolútnych obchodných záväzkových vzťahov“ resp. „absolútnych obchodov“ (kam nesporne patrí i Zmluva o úvere) uzatváraných dodávateľom so spotrebiteľom bola v minulosti riešená zo strany súdov nejednotne. Možno však konštatovať, že postupne sa názory súdov v takýchto prípadoch prikláňali k postupu, aký zvolil v prejednávanej veci okresný súd, t.j. k aplikácii Občianskeho zákonníka. Zásadný vplyv na odstránenie tejto nejednotnosti malo prijatie zák. č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov

predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým s účinnosťou od 1. mája 2014 došlo (okrem iného) i k zmene, respektíve doplneniu ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka o tretiu vetu, ktorá znie: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Keďže uvedený právny predpis, ktorým došlo k tejto zmene nemá prechodné ustanovenia, Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 21. apríla 2015 sp. zn. 3 MCdo 14/2014 vyslovil právny názor, že toto ustanovenie sa od svojej účinnosti vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. S týmto právnym záverom Najvyššieho súdu SR sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

21. V posudzovanej veci žalovaný 1/ vystupoval ako právnická osoba, ktorá ponúkala a poskytovala úvery v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalobcovia 1/, 2/ vystupovali v danom zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľia - fyzické osoby, ktoré pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Pokiaľ teda prvoinštančný súd pri rozhodnutí vychádzal z premisy, že predmetné zmluvy uzavreté medzi žalobcami 1/, 2/ a žalovaným 1/ treba klasifikovať ako zmluvy spotrebiteľské a následne ich ex offo podrobil ich prieskumu v zmysle ustanovenia § 53 OZ, považuje odvolací súd za správne.

23. Odvolací súd (zhodne s názorom prvoinštančného súdu) konštatuje, že zmluvy o úvere, ktoré uzatvorili strany spĺňajú všetky základné náležitosti zmluvy o úvere, pričom žalovaný 1/ poskytol uvedené úvery žalobcom 1/, 2/ ako účelový úver na rekonštrukciu nehnuteľnosti, ktoré boli zároveň zabezpečené záložným právom, preto súd prvej inštancie správne ustálil, že v posudzovanej veci nebolo možné aplikovať zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu podpisu úverových zmlúv (ďalej aj „ZoSÚ“), a to v zmysle § 1 ods. 3 písm. a/, c/, teda nejedná sa o spotrebiteľské úvery v zmysle § 1 ods. 2 ZoSÚ.

24. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalobcov 1/, 2/ odvolací súd poukazuje na to, že sa jedná o (všeobecné) argumenty, s ktorými sa už súd prvej inštancie náležitým spôsobom vysporiadal.

25. V posudzovanej veci nebolo zistené, že by Zmluvy o úvere obsahovali poplatky, ktorých výška by boli v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ), resp. že by žalovaný 1/ do výšky úveru zahrnul aj poplatok za poskytnutie úveru a ktoré by v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa mohli podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe - k poskytnutiu úveru.

26. Ďalej zo Zmlúv o úvere výslovne vyplýva, že boli uzatvorené správne podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a taktiež aj podľa Občianskeho zákonníka (viď čl. I. Zmlúv o úvere), pričom z obsahu zmluvných podmienok nie je možné vyvodiť, že by sa na zmluvné vzťahy medzi účastníkmi zmlúv mali použiť výlučne ustanovenia Obchodného zákonníka.

27. Z výsluchu samotných žalobcov 1/, 2/ vyplynulo, že pred uzatvorením Zmlúv o úvere predchádzala komunikácia (i elektronická) medzi nimi a žalovaným 1/ ohľadne dojednaní zmluvných podmienok, pričom žalobcovia 1/, 2/ pred uzatvorením Zmlúv o úvere mali možnosť oboznámiť sa s obsahom Zmlúv o úvere.

28. Keďže žalobcovia 1/, 2/ nenamietali, že by boli osobami, ktoré v čase uzatvorenia Zmlúv o úvere mali osobitný vzťah k banke v zmysle § 35 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom ku dňu uzatvorenia Zmlúv o úvere (t.j. že by boli členmi štatutárneho orgánu banky, vedúcimi zamestnancami banky, ďalšími zamestnancami banky určenými stanovami banky a prokuristami banky, členmi dozornej rady banky, osobami, ktoré majú kontrolu nad bankou, členmi štatutárnych orgánov takýchto právnických osôb a vedúcimi zamestnancami takýchto právnických osôb, osobami blízkymi členom štatutárneho orgánu banky, dozornej rady banky, vedúcim zamestnancom banky alebo fyzickým osobám, ktoré majú kontrolu nad bankou, právnickými osobami, na ktorých niektoré z osôb uvedených v § 35 ods. 4 písm. a), b), c) alebo d) Zákona o bankách majú kvalifikovanú účasť, akcionármi, ktorí majú kvalifikovanú účasť na banke, a akoukoľvek právnickou osobou, ktorá je pod ich kontrolou alebo ktorá má nad nimi kontrolu, právnickými osobami pod kontrolou banky, členmi Bankovej rady Národnej banky Slovenska, audítormi alebo fyzickými osobami, ktoré vykonávajú v mene auditorskej spoločnosti auditorskú činnosť v banke, členmi štatutárneho orgánu inej banky a vedúcimi pobočky

zahraničnej banky, jej hypotekárnymi správcami a zástupcami jej hypotekárneho správcu, osobami, ktoré majú uzavretý právny vzťah s bankou, ktorý môže viesť k vzniku kvalifikovanej účasti na banke), preto žalobcami 1/, 2/ v odvolaní namietaný obsah zmluvného dojednaní nebol v rozpore s reálnym postavením žalobcov 1/, 2/ voči žalovanému 1/ a zároveň nemal vplyv na dojednané zmluvné záväzky.

29. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalobcov 1/, 2/ odvolací súd poukazuje na to, že žalobcovia 1/, 2/ porušili svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce zo Zmlúv o úvere, t.j. nesplácali úver riadne a včas, pričom pre uplatnenie práva žalovaného 1/ podľa § 565, § 53 ods. 8 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia Zmlúv o úvere, musia byť splnené všetky kumulatívne zákonné podmienky a to: 1/ existencia dohody medzi účastníkmi zmluvy o tom, že pri nesplnení niektorej zo splátky nastane splatnosť celej pohľadávky, 2/ omeškanie žalobcov 1/, 2/ (dlžníkov) so splátkou, 3/ upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva veriteľa v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní na uplatnenie práva s tým, že lehota 15 dní začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo dodávateľovi vzniklo právo podľa § 565 OZ, t.j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, 4/ veriteľ požiadal o zaplatenie celej pohľadávky najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej pohľadávky.

30. Odvolací súd zdôrazňuje, že povinnosťou žalobcov 1/, 2/ bolo splácať úver vo výške 81.000,- Eur s dohodnutými úrokmi na základe Zmluvy o úvere reg. č. 151382 dňa 30. 06. 2010 formou anuitných splátok vždy k 15. dňu každého mesiaca vo výške 418,15 Eur a úver vo výške 38.000,- Eur s dohodnutými úrokmi na základe Zmluvy o úvere reg. č. 209372 dňa 25. 08. 2011 formou anuitných mesačných splátok splatných vždy k 15. dňu mesiaca vo výške 211,22 Eur, pričom zmluvné dojednanie neumožnilo žalobcom 1/, 2/ jednostranne modifikovať výšku jednotlivých mesačných splátok, resp. platiť ich po lehote splatnosti, eventuálne neplatiť jednotlivé splátky úveru.

31. Odvolací súd v súvislosti so žalobcami 1/, 2/ namietanými úrokmi po zosplatnení úveru poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. 06. 2020, z ktorého vyplýva: „Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravídla vyššie ako úroky z omeškania.

Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednaní, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platiť úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do

úplného zaplataenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ.

Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplataených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“

32. Ohľadne odvolacích argumentov žalobcov 1/, 2/ týkajúcich sa výšky splátok navrhnutých žalovaným 1/, ktorá je pre nich likvidačná, odvolací súd konštatuje, že tieto argumenty sú vo vzťahu k predmetu sporu (o určenie neplatnosti právnych úkonov) právne irelevantné.

33. Pokiaľ žalobcovia 1/, 2/ v odvolaní uviedli, že nesúhlasia s predajom nehnuteľnosti na dobrovoľnej dražbe, odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle VI. bodu 2 písm. b/ Zmlúv o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zo dňa 30. 06. 2010 a zo dňa 25. 08. 2011 žalobkyňa 2/ v pozícii záložcu súhlasila „s dražbou. Pre tento prípad sa zmluvné strany dohodli akceptovať ustanovenia vyplývajúce zo zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách.“ Odvolací súd dodáva, že z ustanovenia § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších právnych predpisov vyplýva : „V prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa príklepu okrem prípadu, ak dôvody neplatnosti dražby súvisia so spáchaním trestného činu a zároveň ide o dražbu domu alebo bytu, v ktorom má predchádzajúci vlastník predmetu dražby v čase príklepu hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu; v tomto prípade je možné domáhať sa neplatnosti dražby aj po uplynutí tejto lehoty. V prípade spoločnej dražby bude neplatná len tá časť dražby, ktorej sa takýto rozsudok týka (§ 23).“

34. Vzhľadom na uvedené odvolaciu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku (druhý výrok) ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť vrátane závislého výroku o trovách konania (tretí výrok), pretože okresný súd správne aplikoval zásadu úspechu v spore podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

35. Odvolaním nenapadnuté výroky rozsudku okresného súdu (prvý, štvrtý výrok) zostali nedotknuté (§ 367 ods. 2 CSP).

36. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva : „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli úspešní žalovaní 1/, 2/, preto odvolací súd rozhodol, že im priznáva náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% voči žalobcom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).